

CODUL DE CONDUITĂ
privind desfășurarea și reflectarea campaniei electorale
la alegerile pentru funcția de deputat în Adunarea Populară a Găgăuziei și de Guvernator
(Bașcan) al Găgăuziei din 15 noiembrie 2026

Noi, concurenții electorali, pe de o parte, și reprezentanții mass-media, pe de altă parte, în conformitate cu art. 27 din Codul electoral nr. 325/2022 și având în vedere prevederile Legii nr. 344/1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri), conștienți de importanța alegerilor pentru consolidarea unei societăți democratice și pentru exprimarea liberă a voinței alegătorilor, interesați de desfășurarea procesului electoral în condiții de legalitate, transparență și respect reciproc, recunoscând principiile egalității și nediscriminării consacrate de legislația națională și standardele internaționale, respectând diversitatea lingvistică și culturală a regiunii, asumându-ne responsabilitatea pentru o comunicare electorală corectă și respectuoasă, inclusiv în spațiul online, și hotărâți să contribuim la desfășurarea unor alegeri libere și corecte, am convenit asupra următoarelor reguli de conduită în desfășurarea și reflectarea campaniei electorale pentru alegerile regionale din 15 noiembrie 2026:

Art. 1. Obiectul de reglementare

Codul de conduită privind desfășurarea și reflectarea campaniei electorale, denumit în continuare cod, reglementează normele de conduită pentru concurenții electorali și reprezentanții mass-media, precum și alți subiecți implicați în procesul desfășurării și reflectării campaniei electorale. Normele prezentului cod se aplică atât activităților desfășurate în spațiul fizic, cât și celor desfășurate în mediul online.

Art. 2. Semnatari

În sensul prezentului cod, noțiunea de „semnatar” include:

- a) concurenții electorali care au semnat prezentul cod;
- c) reprezentanții mass-media care au semnat prezentul cod.

Art. 3. Obiective

Obiectivele prezentului cod urmăresc să asigure:

- a) desfășurarea unei campanii electorale corecte, în condiții de concurență egală;
- b) informarea obiectivă a alegătorilor asupra proceselor electorale, inclusiv prin promovarea unei comunicări responsabile în mediul online și prevenirea răspândirii informațiilor false sau înșelătoare în campania electorală;
- c) libera participare politică în campania electorală;
- d) respectarea demnității participanților în campania electorală;
- e) neadmiterea partizanatului politic din partea mass-media;
- f) neadmiterea instigării la discriminare, violenței, sexismului sau a oricărei alte forme de intoleranță în campania electorală;
- g) crearea unui climat de încredere și respect reciproc între semnatori în campania electorală.

Art. 4. Principii generale

Fiecare semnatar în campania electorală se va baza pe următoarele principii:

- a) respectarea normelor legislației electorale, a prevederilor prezentului cod, precum și a recomandărilor conținute în documentele Comisei Electorale Centrale a Republicii Moldova: „Linii directe în materie de prevenire și combatere a utilizării resurselor administrative în procesele electorale” și „Îndrumarul privind instrumentele de prevenire a fraudei și corupției electorale în cadrul proceselor electorale”;
- b) informarea corectă și obiectivă a alegătorilor cu privire la semnatori și programele lor electorale, inclusiv printr-o comunicare responsabilă și transparentă în mediul online, cu respectarea libertății de exprimare și fără utilizarea unor practici de manipulare sau dezinformare;
- c) respectarea dreptului alegătorilor de a participa la vot în baza propriilor convingeri și a informației obținute;
- d) respectarea principiului egalității de șanse și al nediscriminării, inclusiv sub aspectul dimensiunii de gen și al respectării egalității pentru persoanele cu nevoi speciale, al neadmiterii violenței și sexismului față de alți concurenți electorali sau față de oricare alte persoane sau grupuri;
- e) evitarea intimidărilor și periclitării actului de exprimare liberă a votului;
- f) evitarea coruperii prin orice metode și sub orice formă a alegătorilor;
- g) excluderea tratamentelor privilegiate față de reprezentanții partidelor politice și candidaților independenți, în virtutea statutului social și/sau a funcțiilor pe care le dețin. Orice persoană implicată în procesele electorale, indiferent de statutul său, nu trebuie să abuzeze de resursele administrative legale, instituționale, media etc., în sprijinul sau împotriva oricărui candidat la funcția de deputat în Adunarea Populară a Găgăuziei sau candidat la funcția de Guvernator (Bașcan) al Găgăuziei;
- h) creșterea capacităților partidelor politice, precum și altor subiecți implicați direct sau indirect în campania electorală, în gestionarea resurselor financiare utilizate în campania electorală și asigurarea informației privind identitatea donatorilor și transparența veniturilor și cheltuielilor efectuate în această perioadă.

Art. 5. Discursul public în campania electorală

(1) Fiecare semnatar se obligă să nu folosească la adresa concurenților electorali, funcționarilor electorali, mass-media, observatorilor acreditați sau altor persoane exprimări sau limbaj sexist sau care poate incita la ură și/sau instiga la discriminare în cadrul campaniei electorale și/sau în materialele de agitație electorală, în discursurile publice, la posturile tv și radio, precum și în comunicarea electorală desfășurată în mediul online, inclusiv prin postări, comentarii, transmisiuni în direct și mesaje adresate alegătorilor.

(2) Prin limbaj sexist sau care poate incita la ură și/sau instiga la discriminare se are în vedere orice formă de sexism, incitare la ură sau discriminare reglementată de legislația națională și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Art. 6. Implementarea prevederilor prezentului cod

Fiecare semnatar va lua măsuri necesare pentru:

- a) informarea și convingerea membrilor, reprezentanților, persoanelor de încredere și susținătorilor să nu admită încălcarea prezentului cod;
- b) neadmiterea eventualelor abuzuri legate de invocarea neîntemeiată sau falsă a violării prezentului cod de către semnatori;
- c) asigurarea respectării integrale a prezentului cod și a legislației.

Art. 7. Desfășurarea campaniei electorale

(1) **Fiecare semnatar va respecta:**

- a) drepturile, libertățile și demnitatea altor semnatori, a alegătorilor și altor participanți la procesul electoral;
 - b) libertatea presei, inclusiv dreptul de a monitoriza organizarea și desfășurarea alegerilor;
 - c) drepturile și libertățile observatorilor acreditați.
- (2) Fiecare semnatar:**
- a) **nu va** crea obstacole jurnaliștilor aflați în exercitarea atribuțiilor de serviciu;
 - b) **nu va** admite intimidarea, hărțuirea sau denigrarea funcționarilor electorali, mass-media și a observatorilor acreditați;
 - c) **nu va** obstrucționa campaniile electorale desfășurate de alți semnatori;
 - d) **nu va** publica, inclusiv în mediul online, materiale false, denigratoare, sexiste și defăimătoare la adresa altor semnatori și nu va utiliza conținut manipulat ori generat cu ajutorul inteligenței artificiale pentru a induce alegătorii în eroare;
 - e) **nu va** împiedica alți semnatori să difuzeze sau să afișeze materiale de agitație electorală în locurile special amenajate pentru afișaj electoral;
 - f) **nu va** deteriora sau nimici materialele de agitație electorală ale altor semnatori;
 - g) **nu va** împiedica alți semnatori să desfășoare întruniri sau manifestații cu caracter electoral;
 - h) **nu va** împiedica cetățenii să participe la întrunirile sau manifestațiile altor semnatori;
 - i) **nu va** desfășura agitație electorală în localurile de culte religioase și în instituțiile de învățământ de orice nivel și tip de proprietate (publică sau privată) în timpul orelor de curs;
 - j) **nu va** face promisiuni, nu va oferi bani, bunuri sau alte avantaje patrimoniale cetățenilor în timpul campaniei electorale în scopul de a-i determina să voteze sau să nu voteze un anumit concurent electoral, sau să se abțină de la votare, să-și înainteze sau să-și retragă candidatura;
 - k) **nu va** induce în eroare alegătorii, insuflându-le că secretul votului nu va fi păstrat, iar alegerile vor fi fraudate;
 - l) **nu va** admite implicarea directă sau indirectă în agitația electorală a cultelor religioase sau părților componente ale acestora, persoanelor oficiale străine, instituțiilor de stat sau autorităților publice de peste hotare, organizațiilor internaționale, precum și nu va folosi attributele partidelor politice declarate neconstituționale;
 - m) **nu va** admite implicarea autorităților publice și resurselor administrative ale organizațiilor și instituțiilor publice sau private pentru a influența opțiunile alegătorilor și intențiile de participare contrar voinței acestora, în corespundere cu documentul „Linii directe în materie de prevenire și combatere a utilizării resurselor administrative în procesele electorale”;
 - n) va asigura transparența publicității electorale difuzate în mediul online, prin identificarea clară a caracterului publicitar și a concurentului electoral în beneficiul căruia este difuzată, precum și prin declararea cheltuielilor aferente producerii, difuzării și promovării acesteia, inclusiv a celor efectuate prin intermediul terților, în condițiile legislației privind finanțarea campaniilor electorale;
 - o) **nu va** admite transportul organizat al alegătorilor spre secțiile de votare și acțiuni de organizare a transportării alegătorilor spre secțiile de votare;
 - p) **nu va** admite acțiuni de imixtiune în activitatea organelor electorale;
 - r) **nu va** întreprinde acțiuni de discriminare sau de violență față de concurenții electorali sau alegători, inclusiv violență pe bază de gen;
 - s) **nu va** incita la ură, discriminare sau violență, nu va folosi limbaj sexist și nu va încuraja astfel de comportamente în raport cu alți concurenți electorali, susținătorii acestora sau oricare alte persoane;
 - t) **va** respecta egalitatea de gen, drepturile omului și incluziunea socială și va reflecta aceste aspecte în materialele de informare în masă.

Art. 8. Conlucrarea cu subiecții electorali

Fiecare semnatar va conlucra cu:

- a) funcționarii electorali pentru a asigura:
 - investigarea cazurilor referitoare la încălcarea legislației electorale, inclusiv în conformitate cu documentul „Îndrumarul privind instrumentele de prevenire a fraudei și corupției electorale în cadrul proceselor electorale”;
 - investigarea cazurilor de violență, sexism, incitare la ură și/sau de discriminare pe orice criteriu în procesul electoral;
 - decurgerea procesului votării fără incidente;

- libertatea alegătorilor în vederea realizării dreptului de a participa la alegeri;
- b) observatorii acreditați pentru crearea unui mediu favorabil controlului legalității procedurilor electorale;
- c) semnatarii pentru întreprinderea măsurilor de garantare a secretului votului și asigurare a integrității procesului electoral.

Art. 9. Rezultatele alegerilor

Fiecare semnatar va accepta rezultatele alegerilor sau le va contesta în modul stabilit de legislație.

Art. 10. Monitorizarea

(1) Monitorizarea respectării prezentului cod va fi efectuată de către semnatori, care se angajează să semnaleze cu bună-credință eventualele încălcări și să contribuie la remedierea acestora, în spiritul transparenței și al respectului reciproc.

(2) În cazul în care semnatarii vor încălca prezentul cod, Consiliul Electoral Central al Găgăuziei, la sesizarea a cel puțin 1/4 (o pătrime) din semnatori, va convoca în dezbateri reprezentanții semnatrilor și mass-media. Consiliul Electoral Central al Găgăuziei și Comisia Electorală Centrală vor da publicității încălcările comise de către semnatar pentru dezaprobarea comportamentului deviant.

(3) Alineatele (1) și (2) nu substituie Comisia Electorală Centrală și Consiliul Electoral Central al Găgăuziei în exercitarea atribuțiilor de supraveghere a executării Codului electoral nr. 325/2022 și ale altor acte normative care conțin dispoziții referitoare la organizarea și desfășurarea alegerilor.

Art. 11. Intrarea în vigoare

(1) Prezentul cod se semnează de către părți la Consiliul Electoral Central al Găgăuziei / consiliile electorale de circumscripție.

(2) Semnatarii implicați în campania electorală se obligă să respecte prezentul cod.

(3) Prezentul cod intră în vigoare pentru fiecare semnatar din momentul semnării lui și este valabil până în ziua în care rezultatele finale ale alegerilor vor fi confirmate de Consiliul Electoral Central al Găgăuziei.

Părțile care semnează Codul de conduită:

Din partea concurenților electorali	Data	Semnătura

Din partea mass-media	Data	Semnătura
